

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget går ud på at udvide produktansvarslovens anvendelsesområde, således at loven også omfatter produktansvar for skader, der forvoldes af uforarbejdede produkter hidrørende fra jordbrug, husdyrbrug, fiskeri og jagt. Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/34/EF af 10. maj 1999 om ændring af produktansvarsdirektivet (direktiv 85/374/EØF). Ændringsdirektivet skal være gennemført i medlemslandene senest den 4. december 2000.

2. Baggrunden for lovforslaget

2.1. Produktansvarsdirektivet fra 1985 indeholder bl.a. regler om objektivt erstatningsansvar for skader, der forårsages af defekte produkter.

Produktskader, der forårsages af uforarbejdede landbrugsråvarer (herunder fiskeriprodukter) og af produkter hidrørende fra jagt, falder uden for direktivets anvendelsesområde, men efter direktivet kan medlemslandene dog vælge at lade sådanne produktskader være omfattet af reglerne.

Produktansvarsdirektivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 371 af 7. juni 1989 om produktansvar. Danmark har ikke benyttet muligheden for at lade skader forårsaget af uforarbejdede landbrugsvarer m.v. være omfattet af de direktivbestemte produktansvarsregler. For sådanne produktskader gælder alene det i retspraksis udviklede produktansvar, som bygger på almindelige regler om erstatning i og uden for kontraktforhold, jf. punkt 3 nedenfor.

2.2. I forbindelse med den såkaldte kogalskabskrise i 1996 anbefalede Europa-Parlamentet en ændring af produktansvarsdirektivet med henblik på at øge mulighederne for at gøre erstatningsansvar gældende mod producenter af sundhedsskadelige fødevarer m.v.

Europa-Kommissionen fremsatte herefter forslag til ændringsdirektiv, som blev vedtaget i 1999. Efter direktivet ophæves produktansvarsdirektivets undtagelse for uforarbejdede produkter hidrørende fra jord-

brug, husdyrbrug, fiskeri og jagt. Direktivet (1999/34/EF) er medtaget som bilag til lovforslaget.

Efter vedtagelsen af ændringsdirektivet har Kommissionen udarbejdet en grønbog om en generel revision af produktansvarsdirektivet (KOM(1999) 396 endelig udgave af 28. juli 1999). Grønbogen har været til høring i medlemslandene, og Kommissionen overvejer for tiden, hvilke initiativer den vil tage på grundlag heraf.

3. Gældende ret

3.1. Generelt om produktansvar

Produktansvar bruges som betegnelse for erstatningsansvar i tilfælde, hvor et produkt forvolder skade på person eller ting. Lovregler om produktansvar findes i produktansvarsloven og i enkelte bestemmelser i særlovgivningen. I internationale løserekøb, hvor salgsgenstanden forvolder skade på køberens ting, gælder erstatningsreglerne i den internationale løsørekøbskonvention (CISG).

Ved siden af de nævnte lovregler gælder de regler om produktansvar, der er udviklet i retspraksis på grundlag af dansk rets almindelige regler om erstatning i og uden for kontrakt.

Produktansvarslovens anvendelsesområde er på visse punkter snævrere end anvendelsesområdet for det ulovbestemte erstatningsansvar. Det gælder bl.a. produktbegrebet, som i produktansvarsloven kun omfatter løsøregenstande (lovens § 3, stk. 1), men ikke tjenesteydelser. Begge regelsæt gælder ved personskade, mens produktansvarsloven, når det drejer sig om tingsskade, i modsætning til det retspraksisbaserede ansvar kun omfatter skade på »forbrugerting«, dvs. ting, der efter deres art sædvanligvis er beregnet til ikke-erhvervsmæssig brug, og som af skadelidte hovedsagelig er anvendt således (lovens § 2, stk. 2).

Ved produktskade, der er omfattet af produktansvarsloven, gælder både loven og det retspraksisbaserede produktansvar, dog med en særlig regel om anvendelse af produktansvarslovens forældelsesregler (lovens §§ 13 og 14). Ved produktskade, som ikke er omfattet af produktansvarslovens anvendelsesområde